

dr Paweł Krawczyk
Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny
w Siedlcach

Rejestry publiczne w prawie ochrony środowiska Public registers in the law of environmental protection

Streszczenie: *Rejestry publiczne odgrywają szczególną rolę w funkcjonowaniu każdego systemu prawnego. Ich rola jest ogromna również w sferze ochrony środowiska. Dzięki nim organy administracji publicznej mogą skutecznie monitorować procesy i zagrożenia w środowisku, a obywatele urzeczywistniają swoje prawo do informacji o stanie środowiska.*

Słowa kluczowe: rejestr przedsiębiorców i organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego; rejestr wprowadzających baterie lub akumulatory oraz prowadzących zakłady przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów; rejestr bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku; rejestr zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii; rejestr zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii; rejestr zdarzeń o znamionach poważnej awarii i poważnych awarii; rejestr zgłoszeń i decyzji w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów; rejestr instalacji, którym udzielono zezwolenia wstępnego

Abstract: *Public registers play a crucial role in functioning of each legal system. Their role is also vital in the sphere of environmental protection. Thanks to them, public administration organs can monitor the processes and dangers in the environment. What is more, the citizens realize their right to be informed about the state of the environment.*

Key words: record companies and organizations recovery of electrical and electronic equipment, record placing batteries and lead waste treatment facilities batteries or accumulators, log direct threats to harm the environment and damage to the environment; register of establishments whose activities could cause a major accident, register of establishments with high and increased risk of a major accident, the event record of the marks of a major accident or serious accident, registry entries and decisions in the field of international shipments; register of the installations have been granted initial approval

Rejestry publiczne odgrywają szczególną rolę w funkcjonowaniu każdego systemu prawnego. Znaczenie tej instytucji obrazuje teza postawiona przez byłego prezesa Głównego Urzędu Statystycznego J. Oleńskiego, który określa rejestr publiczny jako podstawę ładu informacyjnego państwa¹.

Toteż zajmując się problematyką prawa ochrony środowiska, warto zwrócić uwagę na rolę, jaką rejestry publiczne odgrywają również w tym obszarze. W niniejszym opracowaniu zostanie dokonany przegląd i charakte-

¹ J. Oleński, *Rejestr publiczny jako podstawa ładu informacyjnego państwa*, Warszawa 2009.

rystyka rejestrów publicznych funkcjonujących w polskim systemie ochrony środowiska, celem uzmysłowienia ich wagi i znaczenia.

Próbując określić zakres tematyczny niniejszego opracowania, należy zacząć od wskazania cech przypisywanych rejestrom publicznym i w oparciu o nie wytypować tego typu instytucje w prawie ochrony środowiska.

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o informatyzacji² rejestr publiczny to rejestr, ewidencja, wykaz, lista, spis albo inna forma ewidencji, służąca do realizacji zadań publicznych, prowadzona przez podmiot publiczny na podstawie odrębnych przepisów ustawowych (art. 3 pkt 5 ustawy).

Według J. Oleńskiego rejestr administracyjny to wykaz, lista, spis: (1) podmiotów (osób fizycznych, osób prawnych, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej), (2) obiektów materialnych, (3) procesów ekonomicznych lub technologicznych, (4) zdarzeń społecznych, ekonomicznych, technicznych, ekologicznych lub innych, których rejestrowanie i ewidencjonowanie jest niezbędne organom administracji publicznej, jednostkom sektora publicznego bądź innym jednostkom do realizacji ich funkcji publicznych, do czego zobowiązane są z mocy prawa³.

Znawca problematyki T. Stawecki przyjmuje, że rejestr publiczny jest to taki zbiór informacji o osobach, rzeczach lub prawach, który spełnia następujące warunki:

a) jest utworzony zgodnie z przepisami prawa obowiązującego, przy czym przepisy te wyraźnie przewidują co najmniej jego utworzenie, określają kompetencje rzeczowe i miejscowe organu rejestrowego, reguły formalno-prawne jego działania oraz obowiązek lub uprawnienie osób fizycznych, osób prawnych lub innych jednostek organizacyjnych do przedkładania temu organowi określonych informacji. Legalność rejestru jest też zwykle podstawą przyjęcia zasady oficjalności, polegającej m.in. na tym, że przepisy prawa ściśle określają, jakie dokumenty składa się do rejestru, jaką formę prawną te dokumenty powinny mieć, a z drugiej strony – jakie informacje, w jaki sposób i z jakimi skutkami uzyskuje się z rejestru;

b) jest prowadzony przez organ rejestrowy o charakterze publicznym, czyli organ władzy państwowej (rządowej lub sądowniczej) lub organ samorządu terytorialnego, utworzony zgodnie z przepisami Konstytucji i innych ustaw, albo inny podmiot wykonujący tzw. funkcje zlecone administracji. Publiczny charakter podmiotu rejestrowego będzie stanowił kryterium zaliczenia do kategorii rejestrów publicznych. Dlatego nie będą rejestrami publicznymi np. rejestry akcjonariuszy prowadzone przez spółki akcyjne, nawet gdy wszystkie akcje są własnością Skarbu Państwa;

c) przyjęcie, utrwalenie, a następnie ujawnienie określonych informacji następuje, co do zasady, w wyniku podjęcia przez organ rejestrowy decyzji odnoszącej się do określonych faktów lub osób ujawnianych w rejestrze. Decyzja ta (np. orzeczenie sądu, decyzja administracyjna) prowadzi do zare-

² Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. 2005, Nr 64, poz. 565).

³ J. Oleński, *Infrastruktura informacyjna państwa w globalnej gospodarce*. Wydział Nauk Ekonomicznych, Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2006, s. 539.

jestrowania. T. Stawecki nie przesądza, czy będzie ono polegało na rzeczywistym wniesieniu określonej treści do ksiąg lub kart rejestrowych bądź odpowiednich baz danych, czy też tylko na przyjęciu dokumentów i ich wpisaniu do repertorium lub indeksu. Decyzja o zarejestrowaniu jest aktem stosowania prawa, a nie stanowienia prawa. Dla istoty rejestru nie ma przy tym zasadniczego znaczenia, czy wpis do rejestru będzie dokonywany na wniosek, czy z urzędu (*ex officio*), ani też czy wpis będzie miał charakter konstytutywny, czy deklaracyjny, ani czy jest to decyzja administracyjna, czy sądowa. Nie jest wreszcie istotny nośnik służący utrwaleniu informacji: może to być tradycyjna forma dokumentu pisanego, czyli ksiąg, akt bądź kart rejestrowych, ale może też rejestr być prowadzony w systemie informatycznym, tzn. w pamięci komputera, technice mikrofilmowej itp. Niekiedy jednak zarejestrowanie stanowi tylko czynność organu administracji publicznej stanowiącą wykonanie wcześniej podjętej decyzji, np. udzielonego zezwolenia. Obowiązek takiego zarejestrowania wynika z przepisu prawa, a nie z odrębnego i indywidualnego aktu władczego (owej decyzji);

d) prowadzenie rejestru i ujawnianie w nim określonych informacji rodzi skutki prawne zarówno dla osoby, której wpis dotyczy, jak i organów władzy publicznej. W minimalnym zakresie dostarczenie właściwemu organowi informacji podlegających wpisowi oznacza wykonanie prawnego obowiązku w tej dziedzinie. Niekiedy wpis do rejestru wywołuje także skutki prawne bezpośrednio dla osób trzecich (skuteczność *erga omnes*). Nie musi tego czynić w sposób konieczny, dla osób trzecich może mieć wyłącznie znaczenie informacyjne;

e) rejestr jest jawny, czyli dostęp do niego oprócz organu rejestrowego mają co najmniej osoby, których rejestr dotyczy, oraz inne organy władzy publicznej, a co do zasady szeroka kategoria „publiczności”. Jawność ta może być pełna lub ograniczona. Dodatkowo jawność danych może mieć swój materialny wymiar w postaci przyjęcia określonych założeń, domniemań prawnych i konsekwencji, np. co do wiarygodności dokonanych wpisów⁴.

Uwzględniając powyższe kryteria, przy analizie systemu prawa ochrony środowiska wymienić należy następujące rejestry: rejestr przedsiębiorców i organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego; rejestr wprowadzających baterie lub akumulatory oraz prowadzących zakłady przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów; rejestr bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku; rejestr zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii; rejestr zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii; rejestr zdarzeń o znamionach poważnej awarii i poważnych awarii; rejestr zgłoszeń i decyzji w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów; rejestr instalacji, którym udzielono zezwolenia wstępnego⁵.

⁴ T. Stawecki, *Rejestry publiczne. Funkcje instytucji*, Warszawa 2005, s. 28-29.

⁵ Zaznaczyć należy, iż z powodu rygorów narzuconych opracowaniom konferencyjnym, powyższe zestawienie zawiera jedynie instytucje *expressis verbis* nazwane przez ustawodawcę „rejestrami”. Pominęto opracowanie różnego rodzaju wykazów, zbiorów, baz, mających również charakter rejestrów publicznych, np.: zbiór danych z badań i oceny jakości powietrza; zbiór da-

Rejestr przedsiębiorców i organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego funkcjonuje od dnia 1 lipca 2006 r. Przedsiębiorcy prowadzący działalności w zakresie wprowadzania sprzętu, zbierania zużytego sprzętu, przetwarzania, recyklingu, innych niż recykling procesów odzysku są zobowiązani zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym⁶ (dalej u.z.s.e.e.), do złożenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (dalej GIOŚ) wniosku o wpis do rejestru⁷.

E. Kozakiewicz, M. Tomczak stwierdzają, że przedsiębiorca powinien złożyć wniosek o wpis z takim wyprzedzeniem, jakie z jego punktu widzenia, a także z punktu widzenia kodeksu postępowania administracyjnego⁸ jest niezbędne, aby uzyskać wpis do rejestru przed rozpoczęciem działalności w zakładanym przez niego terminie. Oznacza to, że jeżeli przedsiębiorca zamierza rozpocząć działalność np. w zakresie importu sprzętu, powinien złożyć wniosek o wpis do rejestru przed dokonaniem pierwszego wprowadzenia sprzętu do obrotu na terytorium kraju w takim terminie, aby w momencie wprowadzenia sprzętu do obrotu na terytorium kraju posiadać wpis do rejestru GIOŚ. Wymienione autorki zauważają przy tym, iż z uwagi na fakt, że ustawa o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym nie zawiera szczególnych regulacji dotyczących tej kwestii, mają tu zastosowanie przepisy zawarte w art. 35 k.p.a. Zgodnie z nim wpis powinien być dokonany przez GIOŚ bez zbędnej zwłoki, jednakże jeżeli wymagane jest przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego, termin ten może przedłużyć się do miesiąca, a w przypadku sprawy szczególnie skomplikowanej – do 2 miesięcy⁹.

Każdy przedsiębiorca, który zajmuje się sprzętem elektrycznym i elektronicznym bądź złomem AGD, otrzyma własny numer rejestrowy, po wcześniejszym złożeniu przedmiotowego wniosku o rejestrację. GIOŚ ma miesiąc na nadanie numeru, który trzeba będzie koniecznie umieszczać na fakturach dotyczących działalności związanej ze sprzętem elektrycznym i elektronicznym (art. 10 u.z.s.e.e.).

---

nych z monitoring tła zanieczyszczeń atmosfery; zbiór danych z badań stanu zdrowotnego lasów Polski; wykaz prowadzących instalacje do regeneracji olejów odpadowych; baza danych BMŚ: spis opracowań wydanych w ramach Biblioteki Monitoringu Środowiska.

Opracowanie nie zawiera również charakterystyki rejestrów mniej istotnych z omawianego punktu widzenia, jak rejestr skarg i wniosków o podjęcie interwencji, prowadzony w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska; rejestr spraw dotyczących rozpatrywania odwołań, zażaleń i wniosków związanych z wydawanymi przez wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska decyzjami i postanowieniami administracyjnymi, prowadzony w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska.

⁶ Dz. U. 2005, Nr 180, poz. 1495.

⁷ Ustawa w art. 6 analogicznie wprowadza następujące rejestry: 1) wprowadzających sprzęt; 2) zbierających zużyty sprzęt; 3) prowadzących zakłady przetwarzania; 4) prowadzących działalność w zakresie recyklingu; 5) prowadzących działalność w zakresie innych niż recykling procesów odzysku; 6) organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

⁸ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz.U. 2000, Nr 98, poz. 1071).

⁹ E. Kozakiewicz, M. Tomczak, *Komentarz do ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym*, Lex.

Zgodnie z art. 9 u.z.s.e.e. wpis do rejestru wprowadzającego sprzęt podlega opłacie rejestrowej. Niezależnie od niej wprowadzający sprzęt wpisany do rejestru uiszcza w terminie do końca lutego każdego roku opłatę roczną z tym że opłaty rocznej nie uiszcza się w roku, w którym została uiszczona opłata rejestrowa. Określenie wysokości stawek ustawa deleguje na ministra właściwego do spraw środowiska, wskazując jednak, iż górne stawki opłaty rejestrowej i opłaty rocznej wynoszą 8 000 zł, przy czym dla mikroprzedsiębiorców¹⁰ górna stawka opłaty rejestrowej i opłaty rocznej wynosi 400 zł. Jednocześnie ustawa zastrzega, że opłaty te nie powinny stanowić przeszkody w uzyskaniu wpisu do rejestru albo w wykonywaniu działalności, zwłaszcza dla mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców¹¹.

Dane zawarte w rejestrze są udostępniane w siedzibie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska oraz na stronie internetowej Głównego Inspektoratu, z wyłączeniem danych o:

1. Zdolnościach przetwórczych zakładu przetwarzania oraz instalacji służących do recyklingu i innych niż recykling procesów odzysku.
2. Warunkach umowy, jaką wprowadzający sprzęt zawarł z organizacją odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego.
3. Zabezpieczeniu finansowym, jakie zostało złożone przez wprowadzającego sprzęt.

(art. 12 ust. 2 u.z.s.e.e.).

Zgodnie z art. 15 pkt. 5 u.z.s.e.e. GIOŚ sporządza i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska, w terminie do dnia 30 czerwca ro-

¹⁰ Z uwagi na to, że ustawa nie definiuje pojęcia mikroprzedsiębiorcy, E. Kozakiewicz, M. Tomczak odsyłają do definicji zawartej w art. 104 *ustawy z dnia 02 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej* (Dz.U. 2004, Nr 173 poz. 1807), zgodnie z którą mikroprzedsiębiorcą jest przedsiębiorca, który w co najmniej jednym z 2 ostatnich lat obrotowych: 1) zatrudniał średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz 2) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczył równowartości w złotych 2 milionów euro; E. Kozakiewicz, M. Tomczak, *op. cit.*

¹¹ Sankcją za niewykonanie tego obowiązku przez wprowadzającego sprzęt, wpisanego do rejestru, jest jego wykreślenie z rejestru prowadzonego przez GIOŚ. Zgodnie z art. 14 u.z.s.e.e. GIOŚ ma obowiązek wykreślenia przedsiębiorcy z rejestru w drodze decyzji, a decyzja o wykreśleniu podmiotu z rejestru będzie wydawana w trybie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego. GIOŚ będzie więc musiał, w przypadku powzięcia wiadomości, że wprowadzający sprzęt nie dokonał wpłaty opłaty rocznej, wszcząć postępowanie zmierzające do wydania powyższej decyzji; E. Kozakiewicz, M. Tomczak, *op. cit.*

Od dnia 1 stycznia 2009 r. obowiązuje *rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 grudnia 2008 r. w sprawie wysokości stawek opłaty rejestrowej oraz opłaty rocznej* (Dz.U. 2008, Nr 236, poz. 1649), które zastąpiło rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 stycznia 2006 r. (Dz.U. 2006, Nr 17, poz. 139).

Stawki zawarte w rozporządzeniu są takie same w przypadku opłaty rejestrowej oraz opłaty rocznej i wynoszą: 1) dla mikroprzedsiębiorców: 50 zł przy rocznym obrocie netto do 500 000 zł; 100 zł przy rocznym obrocie netto powyżej 500 000 zł do 5 000 000 zł; 200 zł przy rocznym obrocie netto powyżej 5 000 000 zł 2) dla pozostałych przedsiębiorców: 500 zł przy rocznym obrocie netto do 500 000 zł; 2000 zł przy rocznym obrocie netto powyżej 500 000 zł do 5 000 000 zł; 4 000 zł przy rocznym obrocie netto powyżej 5 000 000 zł.

ku następującego po roku, którego dotyczą dane, roczny raport o funkcjonowaniu systemu gospodarki zużyтым sprzętem¹².

Od dnia 1 października 2009 r., zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach¹³ (dalej u.b.a.), GIOŚ prowadzi kolejny rejestr: wprowadzających baterie lub akumulatory oraz prowadzących zakłady przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów. W celu zapewnienia spójności i ciągłości numeru rejestrowego z numerem rejestrowym nadanym zgodnie z przepisami o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym oraz wyeliminowania sytuacji, w której przedsiębiorcy będą posługiwać się dwoma numerami rejestrowymi, rejestr baterii i akumulatorów jest bezpośrednio powiązany z rejestrem przedsiębiorców i organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego i stanowi jego integralną część.

Wniosek o wpis do rejestru należy złożyć przed rozpoczęciem działalności w zakresie wprowadzania do obrotu baterii lub akumulatorów na terytorium kraju (przed dokonaniem pierwszego wprowadzenia do obrotu baterii lub akumulatorów) lub przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumula-

¹² Na dzień 31 grudnia 2011 r. do rejestru wpisanych było 13001 przedsiębiorców, w tym: 4597 przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie wprowadzania sprzętu, 10458 przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie zbierania zużytego sprzętu, 161 przedsiębiorców prowadzących zakłady przetwarzania, 99 przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie recyklingu, 12 przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie innych niż recykling procesów odzysku, 8 organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

W 2011 r. do rejestru GIOŚ wpisano: 986 przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie wprowadzania sprzętu, 1941 przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie zbierania zużytego sprzętu, 29 przedsiębiorców prowadzących zakłady przetwarzania, 17 przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie recyklingu, 1 przedsiębiorcę prowadzącego działalność w zakresie innych niż recykling procesów odzysku.

W 2011 r. w związku ze złożonymi przez przedsiębiorców wnioskami o wykreślenie z rejestru, z powodu zakończenia działalności gospodarczej podlegającej obowiązkowi wpisu do rejestru, wykreślono z niego 292 podmioty.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska wszczął w 2011 r. 724 postępowań w sprawie wykreślenia z rejestru wprowadzających sprzęt w związku z nieuiszczeniem opłaty rocznej. W wyniku wpłacenia wymaganej opłaty i złożenia przez przedsiębiorców wyjaśnień GIOŚ umorzył 594 wszczętych postępowań, a 130 przedsiębiorców wykreślił z rejestru.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska wykreśla z rejestru z urzędu w drodze decyzji również w przypadku: stwierdzenia rażących nieprawidłowości w wykonywaniu obowiązków określonych w przepisach ustawy, niewniesienia wymaganego zabezpieczenia finansowego, stwierdzenia trwałego zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej lub wygaśnięcia decyzji związanej z gospodarką odpadami. W 2011 roku GIOŚ wszczął 264 takie postępowania, w wyniku których wykreślił z rejestru 212 przedsiębiorców.

W 2011 r. Główny Inspektor Ochrony Środowiska wykreślił z rejestru, w drodze decyzji administracyjnej 1 organizację odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego w związku z nieutrzymaniem przez nią na odrębnym rachunku bankowym kapitału własnego w wysokości co najmniej połowy minimalnego kapitału zakładowego.

Podsumowując Główny Inspektor Ochrony Środowiska wykreślił łącznie w 2011 r. z rejestru 633 przedsiębiorców i 1 organizację odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego; zob. *Raport GIOŚ o funkcjonowaniu systemu gospodarki zużyтым sprzętem elektrycznym i elektronicznym w 2011 roku*, Warszawa, czerwiec 2012, http://www.gios.gov.pl/zalaczniki/artykuly/raport_2012-0904.pdf

¹³ Dz.U. 2009, Nr 79, poz. 666.

torów (pierwszego przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów) (art. 18 u.b.a.).

Wpis do rejestru wprowadzającego baterie lub akumulatory również podlega opłacie rejestrowej. Jej wysokość określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 września 2009 r. w sprawie wysokości stawek opłaty rejestrowej oraz opłaty rocznej¹⁴. Zgodnie z art. 72 ust. 2 u.b.a. Główny Inspektor Ochrony Środowiska, sporządza i przedkłada ministrowi właściwemu do spraw środowiska, w terminie do dnia 15 maja roku następującego po roku, którego dotyczy raport, roczny raport o funkcjonowaniu gospodarki bateriami i akumulatorami oraz zużytymi bateriami i zużytymi akumulatorami, w tym informacje na temat osiągniętych poziomów zbierania oraz recyklingu¹⁵.

Rejestr bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku został wprowadzony ustawą z 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie¹⁶. Mianowicie ustawa ta wprowadziła zmianę do ustawy z 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska¹⁷ (dalej: uIOŚ) poprzez dodanie rozdziału 4a, a w nim art. 28a ust. 1, który zobowiązuje GIOŚ do prowadzenia przedmiotowego rejestru. Wymieniona ustawa obejmuje transpozycję dyrektywy 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu¹⁸.

Zakres informacji, które powinny być zawarte w rejestrze zawiera rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie rejestru bezpośrednich zagro-

¹⁴ Dz.U. 2009, Nr 149, poz. 1209.

W przypadku przedsiębiorców osiągających roczny obrót netto ze sprzedaży baterii i akumulatorów do 500 000 zł stawki opłaty rejestrowej oraz opłaty rocznej wynoszą 50 zł dla mikroprzedsiębiorców, 250 zł dla pozostałych przedsiębiorców. W przypadku przychodu powyżej 500 000 do 5 000 000 stawki opłaty rejestrowej oraz opłaty rocznej wynoszą 100 zł dla mikroprzedsiębiorców, 500 zł dla pozostałych przedsiębiorców. W przypadku przychodu powyżej 5 000 000 zł stawki opłaty rejestrowej oraz opłaty rocznej wynoszą 200 zł dla mikroprzedsiębiorców, 100 zł dla pozostałych pozostałych przedsiębiorców; załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 2 września 2009 r.

¹⁵ Na dzień 31 grudnia 2011 r. ogółem zarejestrowanych było 1958 przedsiębiorców, w tym 1935 wprowadzających baterie lub akumulatory (506 przedsiębiorców wprowadzających na rynek wyłącznie baterie i akumulatory i 1429 wprowadzających na rynek sprzęt elektryczny i elektroniczny, którego część składową stanowiły baterie i akumulatory) i 23 prowadzących zakłady przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów.

W 2011 r. Główny Inspektor Ochrony środowiska wpisał do rejestru 466 wprowadzających baterie lub akumulatory i 2 prowadzących zakłady przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów oraz wykreślił z rejestru 91 wprowadzających baterie lub akumulatory z czego: 66 na wniosek i 25 z tytułu nieuiszczenia płaty rocznej za 2011 r.

W 2011 r. wprowadzono do obrotu ogółem ok. 406,6 mln sztuk baterii i akumulatorów o łącznej masie ok. 91 789 Mg, w tym przenośnych baterii i akumulatorów ok. 9 998 Mg (10,9%), baterii samochodowych i akumulatorów samochodowych ok. 48 848 Mg (53,2%) oraz baterii przemysłowych i akumulatorów przemysłowych ok. 32 944 Mg (35,9%); zob. *Raport GIOŚ o funkcjonowaniu gospodarki bateriami i akumulatorami oraz zużytymi bateriami i zużytymi akumulatorami za rok 2011*, Warszawa, maj 2012,

http://www.gios.gov.pl/zalaczniki/artykuly/raport_baterie_2011.pdf

¹⁶ Dz.U. 2007, Nr 75, poz. 493.

¹⁷ Dz.U. 2007, Nr 44, poz. 287.

¹⁸ Dz.Urz. WE L 143/56 z 30.04.2004.

żeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku z dnia 26 lutego 2008 r.¹⁹. Przy czym rozporządzenie odwołuje się do danych zawartych w zgłoszeniach: otrzymywanych na podstawie art. 25, oraz o których mowa w art. 26 ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie. Zgodnie z przedmiotową ustawą jeżeli bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku nie zostało zażegnane, mimo przeprowadzenia działań zapobiegawczych, lub wystąpiła szkoda w środowisku, podmiot korzystający ze środowiska jest obowiązany niezwłocznie zgłosić ten fakt organowi ochrony środowiska i wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska (art. 11 ustawy). Z przepisem tym koreluje art. 24 ustawy, który stwierdza, iż organ ochrony środowiska jest obowiązany przyjąć od każdego zgłoszenie o wystąpieniu bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku. Po otrzymaniu tych zgłoszeń organ ochrony środowiska, przekazuje niezwłocznie Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska ich kopię (art. 25 ustawy). Z kolei na mocy art. 26 ustawy po otrzymaniu od podmiotu korzystającego ze środowiska informacji o zakończeniu działań zapobiegawczych lub naprawczych, albo po zakończeniu prowadzonych przez organ ochrony środowiska działań zapobiegawczych lub naprawczych, organ ochrony środowiska przekazuje Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska zgłoszenie o zakończeniu tych działań.

Dane w rejestrze są oczywiście jawne, udostępnia się je na wniosek pisemny lub elektroniczny (§ 4 rozporządzenia w sprawie bezpośrednich zagrożeń [...]).

Zgodnie z art. 28 b uIOŚ Główny Inspektor Ochrony Środowiska przygotowuje i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska, w terminie do końca lutego każdego roku, zbiorczą informację na temat zawartości przedmiotowego rejestru, za rok poprzedni²⁰.

Zgodnie z art. 29 pkt. 4 uIOŚ do zadań inspekcji należy również prowadzenie rejestru zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii²¹. Ponadto prowadzona jest ogólnopolska baza potencjalnych sprawców poważnych awarii (PSPA) do której wprowadza się zakłady, które dokonały zgłoszenia do kategorii zakładów dużego ryzyka i zwiększonego ryzyka w rozumieniu przepisów tytułu IV ustawy z dnia

¹⁹ Dz. U. 2008, Nr 39, poz. 233.

²⁰ W 2011 roku do rejestru wpisano 55 zgłoszeń, które miały miejsce w 2011 r. Na koniec 2011 r. w rejestrze znajdowało się 407 zgłoszeń bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku, które wystąpiły po 30 kwietnia 2007 r. Najwięcej zgłoszeń (70%) dotyczyło szkód w powierzchni ziemi. Ogółem na 407 zgłoszeń w 207 przypadkach (51%) działania naprawcze zostały zakończone, w pozostałych sprawach działania były w toku; zob. *Informacja GIOŚ o realizacji zadań Inspekcji Ochrony Środowiska w 2011 r.*, Warszawa, maj 2012, http://www.gios.gov.pl/zalaczniki/artykuly/realizacja_zadan_2011.pdf

²¹ Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U. 2008, Nr 25, poz. 150) poważna awaria – jest to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska, lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem (art. 3 pkt 23 ustawy); Natomiast poważna awaria przemysłowa – jest to poważna awaria w zakładzie (art. 3 pkt 24 ustawy).

27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska²² (dalej: Poś) oraz tzw. zakłady podprogowe. Niezależnie od tego prowadzona jest ogólnopolska baza SPIRS, w której umieszcza się zakłady, które dokonały zgłoszenia do kategorii dużego i zwiększonego ryzyka. Zasady na podstawie których zakłady dokonują kwalifikacji do kategorii dużego lub zwiększonego ryzyka określone zostały w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej²³ w brzmieniu nadanym przez rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 31 stycznia 2006 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej²⁴.

Wskazać należy, iż wpis dokonany do rejestru (prowadzonego z wykorzystaniem programów informatycznych – baz danych – PSPA i SPIRS) jest wyłącznie potwierdzeniem zaliczenia danego zakładu do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii, w tym zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii i o dużym ryzyku wystąpienia awarii. Sama czynność organu administracji publicznej ma charakter techniczny. Wynika z niego, iż w ocenie organu dany zakład wypełnił przesłanki kwalifikujące go do zaliczenia w poczet zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia awarii. Generalnie samo zaliczenie następuje z mocy prawa, z chwilą spełnienia określonych przepisami prawa przesłanek. Statusu takiego zakładu nie przyznaje żaden organ, a w sprawie zaliczenia danego zakładu do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii nie wydaje się żadnych decyzji czy postanowień. Sam wpis nie kreuje praw i obowiązków tylko je potwierdza. Prawa i obowiązki danego zakładu wynikają bowiem z mocy prawa, a nie z faktu wpisania do odpowiedniego rejestru. Ma więc on zatem charakter wyłącznie deklaratoryjny, a z punktu widzenia interesów podmiotów trzecich – informacyjny²⁵.

²² Dz.U. 2008 r., Nr 25, poz. 150.

²³ Dz.U. 2002, Nr 58, poz. 535.

²⁴ Dz.U. 2006, Nr 30, poz. 208.

Do zakładu o zwiększonym ryzyku zalicza się zakład, w którym występuje jedna lub więcej substancji niebezpiecznych w ilości równej lub większej niż określone w załączniku do rozporządzenia w tabeli 1 lub 2 w kolumnie „Ilość substancji niebezpiecznej decydująca o zaliczeniu do zakładu o zwiększonym ryzyku”.

Do zakładu o dużym ryzyku zalicza się zakład, w którym występuje jedna lub więcej substancji niebezpiecznych w ilości równej lub większej niż określona w załączniku do rozporządzenia w tabeli 1 lub 2 w kolumnie „Ilość substancji niebezpiecznej decydująca o zaliczeniu do zakładu o dużym ryzyku”; § 1, pkt 2 i 3 rozporządzenia.

²⁵ zob. *postanowienie WSA w Warszawie z 23 maja 2011 r., sygn. IV SA/Wa 820/11, Lex*.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. rejestr obejmuje 360 zakładów dużego i zwiększonego ryzyka, w tym 166 ZDR i 194 ZZR; *Informacja GIOŚ o realizacji zadań Inspekcji Ochrony Środowiska w 2011 r.*, Warszawa, maj 2012,

http://www.gios.gov.pl/zalaczniki/artykuly/realizacja_zadan_2011.pdf

Z kolei zgodnie z art. 31. pkt. 2 uIOŚ Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi rejestr poważnych awarii, a organy administracji właściwe do zwalczania poważnych awarii obowiązane są do informowania Głównego Inspektora Ochrony Środowiska o poważnych awariach, które miały miejsce w kraju, oraz o ich ewentualnych skutkach transgranicznych.

Zgodnie z aktem wykonawczym do przedmiotowej ustawy tj. rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska²⁶ obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska są objęte poważne awarie, które miały miejsce w kraju, o ile spełniają jedno z następujących kryteriów:

1) były następstwem pożaru, eksplozji lub uwolnienia w trakcie procesu przemysłowego co najmniej 5% ilości jednej z substancji niebezpiecznych decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o dużym ryzyku wystąpienia awarii na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych (...).

2) były następstwem pożaru, eksplozji lub uwolnienia w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu dowolnej ilości co najmniej jednej z substancji niebezpiecznych wymienionych w przepisach, o których mowa w pkt. 1, jeżeli powodują co najmniej jeden ze skutków spośród następujących rodzajów skutków:

- a) skutki wobec osób²⁷,
- b) szkody w środowisku²⁸,
- c) szkody w mieniu²⁹,

²⁶ Dz.U. 2003, Nr 5, poz. 58.

²⁷ 1) śmierć co najmniej jednej osoby; 2) zranienie co najmniej 6 osób w zakładzie i hospitalizacja przynajmniej jednej z tych osób przez co najmniej 24 godziny; 3) hospitalizacja co najmniej jednej osoby spoza zakładu przez co najmniej 24 godziny; 4) ewakuacja przynajmniej 250 osób na czas dłuższy niż 2 godziny, albo innej liczby osób jeżeli iloczyn liczby osób i czasu ewakuacji (określonego w godzinach) wynosi co najmniej 500; 5) uwięzienie, rozumiane jako odcięcie od otoczenia zewnętrznego przynajmniej 250 osób na czas dłuższy niż 2 godziny, albo innej liczby osób jeżeli iloczyn liczby osób i czasu uwięzienia (określonego w godzinach) wynosi co najmniej 500; 6) pozbawienie przynajmniej 500 osób wody do picia, energii elektrycznej, gazu lub połączeń telefonicznych przez czas dłuższy niż 2 godziny, albo innej liczby osób, jeżeli iloczyn liczby osób i czasu przerwania dostaw wody do picia, energii elektrycznej, gazu lub połączeń telefonicznych (określony w godzinach) wynosi co najmniej 1000 (§ 4. ust. 1 rozporządzenia).

²⁸ 1) trwałe uszkodzenie lub zniszczenie środowiska, o powierzchni co najmniej 1 ha, z zastrzeżeniem pkt. 2-4; 2) trwałe uszkodzenie lub zniszczenie obiektu poddanego pod ochronę na podstawie przepisów o ochronie przyrody, w drodze uznania za: a) pomnik przyrody, b) stanowisko dokumentacyjne; 3) trwałe uszkodzenie lub zniszczenie jednego lub kilku elementów przyrodniczych środowiska, bez względu na wielkość uszkodzonej lub zniszczonej powierzchni, na obszarze poddanym pod ochronę na podstawie przepisów o ochronie przyrody, stanowiącym: a) park narodowy, b) rezerwat przyrody, c) park krajobrazowy, d) obszar chronionego krajobrazu, e) użytek ekologiczny, f) zespół przyrodniczo-krajobrazowy; 4) zanieczyszczenie śródlądowych wód powierzchniowych lub wód morskich: a) cieku naturalnego lub kanału, na długości co najmniej 5 km, b) jeziora lub innego naturalnego zbiornika wodnego albo sztucznego zbiornika usytuowanego na wodach płynących, o powierzchni co najmniej 1 ha, c) delty, o powierzchni co najmniej 2 ha, d) morskich wód wewnętrznych lub wód morza terytorialnego albo strefy wybrzeża morskiego, o powierzchni co najmniej 2 ha; 5) zanieczyszczenie poziomów wodonośnych wód podziemnych na obszarze ich zalegania, o powierzchni co najmniej 1 ha (§ 4. ust. 2 rozporządzenia).

d) negatywne skutki wykraczające poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

3) były następstwem uwolnienia w trakcie magazynowania lub transportu dowolnej substancji, która ze względu na swoje właściwości lub ilość może być niebezpieczna dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, prowadząc przynajmniej do jednego ze skutków spośród rodzajów skutków, o których mowa w pkt. 2 lit. a-d. (§ 2 rozporządzenia).

Paragraf 5 rozporządzenia nakłada na organy administracji właściwe do zwalczania poważnych awarii obowiązek zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, za pośrednictwem wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, wystąpienia poważnej awarii, o której mowa powyżej, niezwłocznie, lecz nie później niż do godz. 10.00 dnia następnego po dniu wystąpienia awarii. Z kolei w terminie jednego miesiąca od dnia wystąpienia poważnej awarii organ prowadzący akcję zwalczania poważnej awarii przekazuje Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska, za pośrednictwem wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, informację uzupełniającą o poważnej awarii objętej obowiązkiem zgłoszenia (§ 6 rozporządzenia)³⁰.

Krajowy Rejestr Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń jest stosunkowo nowym rejestrem, który stanowi narzędzie umożliwiające społeczeństwu dostęp do informacji o środowisku w zakresie uwolnień do powietrza, wody, gleby, transferów zanieczyszczeń zawartych w ściekach przeznaczonych do oczyszczania i odpadów, pochodzących z zakładów, w których prowadzona jest działalność określona w załączniku I do rozporządzenia (WE) Nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń i zmieniające dyrektywę Rady 91/689/EWG i 96/61/WE³¹.

Rozporządzenie ustanawia zintegrowany rejestr uwalniania i transferu zanieczyszczeń na poziomie Wspólnoty w postaci publicznie dostępnej elektronicznej bazy danych i określa zasady jego funkcjonowania. Krajowy Rejestr Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń, w myśl art. 236a PoŚ jest właśnie elementem Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń, o którym mowa ww. rozporządzeniu (WE) Nr 166/2006.

²⁹ 1) uszkodzenie lub zniszczenie mienia w zakładzie, w którym wystąpiła awaria, o wartości strat w wysokości przynajmniej 8 mln zł, 2) uszkodzenie lub zniszczenie mienia poza terenem zakładu, w którym wystąpiła awaria: a) o wartości strat w wysokości przynajmniej 2 mln zł, lub b) uszkodzenie zabudowań mieszkalnych w stopniu uniemożliwiającym dalsze ich użytkowanie. (§ 4 ust. 3 rozporządzenia).

³⁰ W roku 2010 zgłoszonych zostało 114 zdarzeń o znamionach poważnych awarii. Wśród tych zdarzeń 11 spełniało kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska, co stanowiło 9,6% wszystkich zdarzeń w 2010 r. Odsetek tych zdarzeń był wyższy niż w roku 2009, w których spośród 143 zdarzeń 8 spełniało kryteria rozporządzenia, co stanowiło 5,6% wszystkich zdarzeń w tym okresie.

Analiza zdarzeń o znamionach poważnej awarii wykazała, że spośród zakładów objętych rejestrem, najwięcej zdarzeń w 2010 r. zanotowano w ZDR (16 zdarzeń), najmniej zdarzeń w ZZR (5 zdarzeń); *Raport GIOŚ o występowaniu zdarzeń o znamionach poważnej awarii w 2010 r.*, Warszawa, lipiec 2011. http://www.gios.gov.pl/zalaczniki/artykuly/raport-powazne_awarie_2010.pdf

³¹ Dz.Urz. UE L 33 z 4.2.2006, s. 1.

Dane zawarte w Krajowym Rejestrze dotyczą 91 zanieczyszczeń podzielonych na następujące grupy: gazy cieplarniane, inne gazy, metale ciężkie, pestycydy, organiczne substancje chlorowane, inne substancje organiczne, substancje nieorganiczne.

Na mocy przywołanego rozporządzenia oraz przepisów ustawy Poś Krajowy Rejestr Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń prowadzi Generalny Inspektor Ochrony Środowiska. Przekazuje on również Komisji Europejskiej sprawozdanie zawierające informacje o uwolnieniach i transferach. Co 3 lata Główny Inspektor Ochrony Środowiska przekazuje dodatkowo Komisji Europejskiej raport zawierający informacje o stosowaniu w Polsce przepisów rozporządzenia 166/2006³².

Na zakończenie niniejszego opracowania wskazać należy na rejestry funkcjonujące w zakresie międzynarodowego przemieszania odpadów. Zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów³³ Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi rejestr zgłoszeń i decyzji w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów dotyczących przywozu odpadów na teren kraju, wywozu odpadów poza teren kraju oraz tranzytu odpadów przez teren kraju.

Prowadzi również rejestr instalacji, którym udzielono zezwolenia wstępnego (art. 15 ustawy). Mianowicie wymieniona ustawa zawiera specyficzną formą zezwoleń tzw. zezwolenie wstępne udzielane prowadzącemu instalację, w której prowadzone są procesy odzysku, w którym określa się rodzaje, podstawowy skład chemiczny oraz łączną ilość odpadów, które mogą być przywiezione na teren kraju, celem odzysku w danej instalacji³⁴.

Powyższe opracowanie dowodzi znacznej roli rejestrów publicznych w sferze ochrony środowiska. Ustawodawca powszechnie wykorzystuje rejestry publiczne w tym obszarze. Taki stan rzeczy należy uznać za pozytywny, a wręcz pożądaný. Niewątpliwie umożliwia to organom administracji pu-

³² W 2011 r. przekazano do Komisji Europejskiej dane w zakresie Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń za rok 2009 r. Wśród przekazanych danych znalazły się sprawozdania 1 298 zakładów z uwolnieniami powyżej progów, w tym: 1) uwolnienia do powietrza: 540 zakładów; 2) uwolnienia do wody: 166 zakładów; 3) uwolnienia do gleby: 1 zakład; 4) transfer zanieczyszczeń zawartych w ściekach: 89 zakładów; 5) transfer odpadów niebezpiecznych w granicach kraju: 757 zakładów; 6) transfer odpadów niebezpiecznych poza granice kraju: 16 zakładów; 7) transfer odpadów innych niż niebezpieczne: 691 zakładów.

Dane w powyższym zakresie za rok 2010 zostały przekazane do Komisji Europejskiej w dniu 21 marca 2012. Dane za rok 2011 zostaną przekazane do Komisji Europejskiej w terminie ustawowym, tj. do dnia 31 marca 2013 r. Ponadto w roku 2011 przekazano do Komisji Europejskiej po raz pierwszy „Raport dotyczący wdrażania rozporządzenia (WE) Nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń i zmieniającego dyrektywę Rady 91/689/EWG i 96/61/WE w latach 2007-2009”; *Informacja GIOS o realizacji zadań Inspekcji Ochrony Środowiska w 2011 r.*, Warszawa, maj 2012, http://www.gios.gov.pl/zalaczniki/artykuly/realizacja_zadan_2011.pdf

³³ Dz.U. 2007, Nr 124, poz. 859.

³⁴ Główny Inspektor Ochrony Środowiska udziela prowadzącemu instalację, w której prowadzone są procesy odzysku, zezwolenia wstępnego, w formie decyzji administracyjnej, na czas określony, nie dłuższy niż 10 lat (art. 13 pkt. 2 ustawy).

blicznej właściwym w sprawach ochrony środowiska skuteczne monitorowanie procesów i zagrożeń w środowisku, czyniąc je w pełni transparentnymi. Tym samym rejestry publiczne odgrywają nieocenioną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa w obszarze środowiska. Mają one również ogromny wpływ na urzeczywistnienie takich fundamentalnych wolności i praw podmiotowych, jak prawo obywatela do informacji o stanie środowiska.

Bibliografia

- Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu* (Dz.Urz. WE L 143/56 z 30.04.2004).
- Informacja GIOŚ o realizacji zadań Inspekcji Ochrony Środowiska w 2011 r.*, Warszawa, maj 2012, http://www.gios.gov.pl/zalaczniki/artykulyrealizacja_zadan_2011.pdf
- Kozakiewicz E., Tomczak M., *Komentarz do ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym*, Lex.
- Oleński J., *Infrastruktura informacyjna państwa w globalnej gospodarce*. Wydział Nauk Ekonomicznych, Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2006.
- Oleński J., *Rejestr publiczny jako podstawa ładu informacyjnego państwa*, Warszawa 2009.
- Postanowienie WSA w Warszawie z 23 maja 2011 r., sygn. IV SA/Wa 820/11*, Lex.
- Raport GIOŚ o funkcjonowaniu gospodarki bateriami i akumulatorami oraz zużytymi bateriami i zużytymi akumulatorami za rok 2011*, Warszawa, maj 2012, http://www.gios.gov.pl/zalaczniki/artykuly/raport_baterie_2011.pdf
- Raport GIOŚ o funkcjonowaniu systemu gospodarki zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym w 2011 roku*, Warszawa, czerwiec 2012, http://www.gios.gov.pl/zalaczniki/artykuly/raport_20120904.pdf
- Raport GIOŚ o występowaniu zdarzeń o znamionach poważnej awarii w 2010 r.*, Warszawa, lipiec 2011, http://www.gios.gov.pl/zalaczniki/artykuly/raport-powazne_awarie_2010.pdf
- Rozporządzenie (WE) Nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń i zmieniające dyrektywę Rady 91/689/EWG i 96/61/WE* (Dz.Urz. UE L 33 z 4.2.2006, s. 1).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 31 stycznia 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej* (Dz.U. 2006, Nr 30, poz. 208).

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. 2002, Nr 58, poz. 535).*
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lutego 2008 r. w sprawie rejestru bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku z dnia 26 lutego 2008 r. (Dz.U. 2008, Nr 39, poz. 233).*
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 stycznia 2006 r. w sprawie wysokości stawek opłaty rejestrowej oraz opłaty rocznej (Dz.U. 2006, Nr 17, poz. 139).*
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 września 2009 r. w sprawie wysokości stawek opłaty rejestrowej oraz opłaty rocznej (Dz.U. 2009, Nr 149, poz. 1209).*
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 grudnia 2008 r. w sprawie wysokości stawek opłaty rejestrowej oraz opłaty rocznej (Dz.U. 2008, Nr 236, poz. 1649).*
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (Dz.U. 2003, Nr 5, poz. 58).*
- Stawecki T., Rejestry publiczne. Funkcje instytucji, Warszawa 2005.*
- Ustawa z 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. 2007, Nr 75, poz. 493).*
- Ustawa z dnia 02 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. 2004, Nr 173 poz. 1807).*
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. 2000, Nr 98, poz. 1071).*
- Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. 2005, Nr 64, poz. 565).*
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz.U. 2009, Nr 79, poz. 666).*
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2008, Nr 25, poz. 150).*
- Ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów (Dz.U. 2007, Nr 124, poz. 859).*
- Ustawy z 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. 2007, Nr 44, poz. 287).*
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektro-nicznym (Dz.U. 2005, Nr 180, poz. 1495).*